Грамадскае незалежнае выданне, выходзіць з верасня 1995 г

Газета Уладзіміра Кудзінава

СЕРАДА, 22 лістапада 1995 года № 18

Цана па падпісцы – 412 руб., цана ў розніцу – 700 руб.

З 20 лістапада г.г. часова спынілі сваю работу і зачынілі дзверы перад пакупнікамі ўсе сельскія і гарадскія магазіны гандлёва-прамысловай фірмы „Івацэвічы". Кіраўніцтва яе вымушана пайсці на такую меру, бо 17 лістапада дзяржаўная падатковая інспекцыя па Івацэвіцкім раёне закрыла рахунак ГПФ у Камвестбанку г. Івацэвічы і, такім чынам, поўнасцю паралізавала работу фірмы. Што здарылася? Гэтае і некаторыя іншыя пытанні мы задалі дырэктару фірмы Уладзіміру Аляксеевічу КУДЗІНАВУ.

● *ПЕРАДВЫБАРНЫ МАРАФОН*

"Хочаш быць дэпутатам? Будзеш... банкрутам!"

– Абсалютна нічога не здарылася ў самой фірме. Яе магазіны, падсобная гаспадарка і іншыя прадпрыемствы – рэнтабельныя, высакапрадукцыйныя. Фінансавае становішча фірмы ўстойлівае, яна плацёжаздольная. З усёй адказнасцю магу сказаць, што работа ГПФ „Івацэвічы" паралізавана штучна і незаконна.

– Але чаму, на якой падставе гэта зроблена?

– Чаму? Пра гэта я скажу крыху ніжэй. А вось падставай паслужылі вынікі праверкі, якую праводзілі работнікі дзяржаўнай падатковай інспекцыі па Брэсцкай вобласці і ўдзел у якой прымалі каля 100 чалавек! З самага пачатку, з першай хвіліны работы гэтых людзей было ясна, што іх мэтай з'яўляецца не строгая і прынцыповая праверка дзейнасці фірмы, а пошук кампрамату на яе. Кампрамату любой цаной, нават калі для яго здабывання трэба парушаць дзеючае заканадаўства.

– І правяраючыя яго парушалі?

– Так. 24 кастрычніка г.г. у 10 гадзін раніцы яны раптоўна з'явіліся ва ўсе магазіны фірмы, у кабінет дырэктара, бухгалтэрыю, гандлёвы аддзел, касу і правялі **вобыск** без усялякіх на тое падстаў і без санкцыі пракурора. Чым не 1937 год? У маім кабінеце былі забраны і апячатаны не толькі ўсе дзелавыя дакументы і паперы, але нават асабістыя пісьмы (у той момант я быў за межамі Брэсцкай вобласці).

У гэты дзень былі закрыты ўсе магазіны і прадпрыемствы фірмы, некаторыя з іх вымушана не працавалі па 2–3 дні, што нанесла нам вялікія матэрыяльныя страты. „Дэсант" (іншага слова і не падбяру) правяраючых гэта ніколькі не турбавала. Больш таго, у першы ж дзень праверкі інспектар упраўлення падатковых расследаванняў дзяржаўнай падатковай інспекцыі па Брэсцкай вобласці тав. Хмяльніцкі заявіў загадчыцы склада фірмы у прысутнасці рабочых наступнае:

– ...праз два тыдні Ваш дырэктар будзе арыштаваны і фірма закрыта.

Нават у сталінскія часы работнікі праваахоўных органаў рабілі такія заявы не напярэдадні праверкі дзейнасці „ворагаў" народа, а пасля яе.

– Але ж правяраючыя сваё слова не стрымалі...

– Так. Аднак, грэбуючы існуючымі законамі, яны зрабілі ўсё, што можна было толькі прыдумаць. Так, з 24 кастрычніка па 17 лістапада г.г. яны працавалі з канфіскаванымі дакументамі. Да гэтай работы не прыцягвалі ні кіраўніцтва фірмы, ні галоўных спецыялістаў, ні работнікаў бухгалтэрыі, не патрабавалі ніякіх тлумачэнняў па тых ці іншых пытаннях, што супярэчыць дзеючаму заканадаўству. І атрымалася так, што шэраг дакументаў яны проста не „заўважылі", што дазволіла ім зрабіць вывад аб заніжэнні фірмай памераў выручкі ад рэалізацыі прадукцыі і ўхіленні ад выплаты падаткаў. Вось адзін прыклад. Канцэрну „Гайс" (Расія) фірма рэалізавала тушоную ялавічыну і атрымала ад яе грашовыя сродкі двойчы – у жніўні і 1 верасня г.г. Правяраючыя адзін плацёжны дакумент знайшлі, а другі (за 1 верасня г.г.) не „заўважылі" і зрабілі вывад, што грошы ад канцэрна нібы на рахунак фірмы не паступалі, што нібы дазволіла ёй ухіліцца ад выплаты падаткаў на значную суму.

Дазволю сабе прывесці яшчэ адзін прыклад. Усе цяпер ведаюць, у якім гаротным стане знаходзяцца гаспадаркі раёна, у некаторых з іх людзям не выплачваецца зарплата па некалькі месяцаў запар. Кіраўніцтва калгасаў „40 год Кастрычніка", „Пагор'е", „Іскра" і іншых неаднаразова звярталася да кіраўніцтва фірмы з просьбай як мага хутчэй пералічваць грошы за здадзеную сельгаспрадукцыю для таго, каб мець магчымасць разлічыцца з сваімі працаўнікамі. Фірма задаволіла просьбы і пералічыла на рахунак гэтых калгасаў праз Аграпрамбанк буйныя сумы: у чэрвені г.г. калгасу „40 год Кастрычніка" – 50 млн. рублёў, калгасу „Пагор'е" – 60 млн. рублёў; у ліпені г.г. калгасу „40 год Кастрычніка" – 38 млн. рублёў; у жніўні г.г. калгасу „Іскра" – 45 млн. рублёў і г. д. Каб фінансавыя аперацыі рабіліся хутчэй, грашовая выручка з магазінаў фірмы не залічвалася на рахунак фірмы, а адразу – на рахункі гаспадарак. Ды і закон аб вядзенні касавых аперацый гэтага катэгарычна не патрабуе. Тут галоўнае, каб фірма не ўхілілася ад падаткаабкладання, чаго яна, вядома, у гэтым выпадку і зрабіць нават не магла. Пералік вось такіх „парушэнняў" фірмы можна працягваць.

– І што, сапраўды ў рабоце фірмы няма, на вашу думку, ніякіх недахопаў?

– Ды я гэтага і не сцвярджаю. Нейкія памылкі ёсць, але ж не памыляецца толькі той, хто нічога не робіць. За кожную сваю сапраўдную памылку, пралік, недахоп фірма гатова несці адказнасць у адпаведнасці з Законам. Калі меркаваць па папярэдніх даных знаёмства з актам праверкі, сума дапушчаных нявыплатаў у бюджэт нязначная ў параўнанні з агульным тавараабаротам фірмы. Гэтыя нявыплаты дапушчаны без злоснага намеру і не даюць падстаў прылічваць фірму і мяне, як яе дырэктара, да ліку злачынцаў. Аднак з намі абышліся як са злачынцамі...

– ?

– 17 лістапада, у першай палове дня, правяраючыя аддалі сакратару фірмы на рэгістрацыю акт аб выніках праверкі (на 9 лістах), даведку аб выяўленых парушэннях і прапановах па акце (на 2 лістах), 21 ліст лічбавых табліцаў і 4 лісты разлікаў. Па закону кіраўніцтва фірмы мела магчымасць знаёміцца з гэтымі дакументамі на працягу 5 дзён (выключаючы выхадныя), а пасля на працягу 10 дзён абжалаваць вынікі праверкі ў гаспадарчым судзе.

Такой магчымасці, грэбуючы Законам, фірму пазбавілі. Таго ж 17 лістапада г.г., у другой палове дня, рахунак фірмы ў Камвестбанку г. Івацэвічы быў закрыты. Работа фірмы паралізавана, бо яна не зможа весці аплату плацёжных дакументаў, а банкі павялічаць працэнтныя стаўкі па крэдытах у тры разы. Фірме нанесены велізарныя матэрыяльныя страты як гэтай акцыяй, так і вымушаным закрыццём магазінаў, у якіх знаходзіцца шмат прадуктаў, якія хутка псуюцца. Іншымі словамі, фірма пастаўлена пад пагрозу банкруцтва.

Нанесены ўрон і пакупнікам раёна, якія пазбаўлены магчымасці наведваць магазіны фірмы, і бюджэту раёна, у які фірма штомесячна сістэматычна і своечасова выплачвала па 500–600 млн. рублёў падаткаў. Значыць, некаму зноў своечасова не будзе выплачана дапамога, пенсія і г. д.

– І што ж будзе далей з фірмай?

– Я ўпэўнены, што мы выстаім і абаронім свае законныя інтарэсы ў судзе, бо праўда і Закон на нашым баку. Праўда, фірма панясе за час, патрэбны на разгляд справы, велізарныя страты. Але ж менавіта гэтага дамагаліся правяраючыя.

– Дык хоць назавіце „герояў" такой каласальнай драпежніцкай акцыі...

– Гэта – галоўны дзяржаўны інспектар дзяржаўнай падатковай інспекцыі па Брэсцкай вобласці Д. Н. Лушчык, старшы інспектар гэтай жа інспекцыі С. Н. Самасюк, старшы інспектар Упраўлення падатковых расследаванняў дзяржаўнай падатковай інспекцыі па Брэсцкай вобласці А. А. Палашанкоў, начальнік аддзела падаткаабкладання юрыдычных асобаў дзяржаўнай падатковай інспекцыі па Івацэвіцкім раёне Л. Д. Кульгавеня і іншыя. Зрэшты, ці трэба іх пералічваць? Іх жа імёны нічога жыхарам раёна не скажуць. А вось імя начальніка дзяржаўнай падатковай інспекцыі па Івацэвіцкім раёне К. У. Мельнікавай, напэўна, вядома ў раёне. Гэта і яе рука наносіла фірме сакрушальны ўдар, хаця Клаўдзія Уладзіміраўна, закрываючы рахунак фірмы, добра ведала, што парушае Закон.

– Але чаму, чаму так паступілі і К. У. Мельнікава, і ўсе гэтыя людзі?

– Вось цяпер я адкажу і на гэтае пытанне. У кожнага з іх – свой інтарэс. К. У. Мельнікава неаднаразова вымушала фірму аказваць ёй некаторыя паслугі і нібы законным шляхам. Так, ёй мы выдзялілі беспрацэнтны крэдыт на набыццё матэрыялаў для ўзвядзення трохпавярховага катэджа, які будуецца ля Дома культуры ў райцэнтры і нагадвае яго ў мініяцюры. Купілі ў яе мужа грузавы аўтамабіль па яўна завышанай цане. Але ёй захацелася, каб мы набылі ў яе мужа яшчэ адзін зношаны аўтамабіль і заплацілі за яго грошы, як за новы. Мы адмовіліся. Расплата не заставіла сябе доўга чакаць. К. У. Мельнікава тут, як кажуць, забівае двух зайцоў: наносіць удар і за сябе, і за тых таварышаў, якім ёй так выгадна паслужыць, бо яны знаходзяцца ва ўладзе і яе трымаюць пры добрай пасадзе.

А менавіта гэтыя таварышы бачаць у асобе дырэктара фірмы непажаданага канкурэнта ў барацьбе за мандат дэпутата Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. Яны пакуль маюць уладу і па-ранейшаму выкарыстоўваюць яе ў сваіх інтарэсах. Калі ім трэба, то яны не толькі фірму паспрабуюць разграміць, знішчыць, але і ўсё, што трапіцца пад руку на шляху да ўлады, да кармушкі, да права нічога не рабіць, але ўладарыць. Менавіта па іх указанню дзейнічалі правяраючыя, нахабна парушалі Закон, цынічна заяўлялі аб выніках праверкі напярэдадні яе. Мне, як кандыдату ў дэпутаты ў Вярхоўны Савет рэспублікі, ясна давалі з самага пачатку выбарчай кампаніі зразумець: калі не адмовішся быць кандыдатам у дэпутаты, то паплацішся здароўем, фірмай, работай, станеш банкрутам, зробіш няшчаснымі сям'ю і дзяцей. І кампанію гэту распачалі агіднымі, але добра апрабаванымі метадамі: тэлефоннымі пагрозлівымі званкамі, плёткамі пра пападанне У. А. Кудзінава ў рэанімацыю пасля бойкі ці аўтамабільнай катастрофы, нарэшце, фальсіфікаванымі вынікамі праверкі дзейнасці фірмы.

– Няўжо няма на гэтых людзей управы?

– Управа, вядома, ёсць. Гэта, як я ўжо гаварыў, па-першае, суд. Па-другое, мне хацелася б, каб жыхары раёна, гарадскія і сельскія, аказалі мне маральную падтрымку, узнялі свой голас супраць беззаконнасці, папірання правоў не толькі маіх, але і ўсіх тых, хто хоча працаваць і прыносіць сваёй працай карысць людзям, грамадству.

Л. ЦАЛУЙКА.

Сустрэча з выбаршчыкамі

У Івацэвіцкім гарадскім Доме культуры ў мінулы чацвер адбылася сустрэча выбаршчыкаў з кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь па Івацэвіцкай выбарчай акрузе № 20 У. А. Кудзінавым (дырэктар гандлёва-прамысловай фірмы „Івацэвічы), І. М. Рыжком (галоўны ўрач раёна), А. І. Рыпкам (камандзір вайсковай часці), В. М. Ярчаком (адвакатам з г. Мінска). Вёў сустрэчу намеснік старшыні райвыканкама У. М. Макар.

Сустрэча са згоды прысутных была пабудавана так, што кожны з кандыдатаў (выступалі яны ў алфавітным парадку) меў магчымасць на працягу паўгадзіны знаёміць выбаршчыкаў з сваёй праграмай, поглядамі і меркаваннямі аб шляхах выхаду краіны з эканамічнага крызісу, а потым адказваць на пытанні прысутных.

Пытанняў да кандыдатаў было шмат – сур'ёзных, прынцыповых, аб'ектыўных, якія задаваліся ў карэктнай форме. Аднак былі і іншыя „пытанні" – спробы ператварыць дыялог з некаторымі кандыдатамі ў абвінавачвальныя прамовы супраць іх. Яны рабіліся прадстаўнікамі Івацэвіцкага райкама Партыі камуністаў беларускай няўклюдна, часта выклікалі смех і абурэнне ўдзельнікаў сустрэчы. Апошнім даводзілася нават, што называецца, „захлопваць" занадта недарэчныя, агрэсіўныя выпады камуністаў. Напрыклад, зала абурана пляскала на працягу некалькіх хвілінаў у далоні, калі адзін з камуністаў пачаў літаральна „допыт" кандыдата І. М. Рыжка выразамі накшталт „...чаму Ваша жонка і г. д."

У заключэнне сустрэчы жадаючым выбаршчыкам была прадастаўлена магчымасць паагітаваць прысутных на карысць тых кандыдатаў, якім яны аддаюць перавагу. З падрабязнасцямі сустрэчы з кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўнага Савета РБ знаёмцеся на 2-ой старонцы газеты.

ПАДПІШЫЦЕСЯ НА „ГАЗЕТУ УЛАДЗІМІРА КУДЗІНАВА"

Часу да завяршэння падпіскі застаецца быццам бы многа, але ляціць ён хутка! Каб не нервавацца потым – падпішыцеся цяпер. Усяго 12 тысяч рублёў – і маладая „Газета Уладзіміра Кудзінава" будзе прыходзіць да вас у сераду на 4-ох і ў суботу на 6-ці старонках. Наш індэкс – 63959.

А пытанні былі нялёгкімі...

НАТАТКІ З СУСТРЭЧЫ ВЫБАРШЧЫКАЎ З КАНДЫДАТАМІ Ў ДЭПУТАТЫ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ ПА ІВАЦЭВІЦКАЙ ВЫБАРЧАЙ АКРУЗЕ № 20

ВЫЙСЦЕ – У РЭФАРМАВАННІ ЭКАНОМІКІ

Уладзімір Аляксеевіч Кудзінаў пачаў выступленне перад выбаршчыкамі з азнакамлення са сваёй перадвыбарнай праграмай. Гаварыў на беларускай мове, што адпавядае адназму з яе пунктаў, дзе сцвярджаецца, што кожны грамадзянін Беларусі павінен паважаць мову, звычаі і абрады беларускага народа, а беларуская мова быць дзяржаўнай. На жаль, такія адносіны да ўсяго беларускага дэманструюць далёка не ўсе нават дзяржаўныя дзеячы высокага ўзроўню.

Прагpама ж У. А. Кудзінава ўражвала лаканічнасцю, дзелавітасцю і эканамічнай накіраванасцю. Як сцвярджаў кандыдат, ён аддае перавагу эканоміцы перад палітыкай і перакананы, што шлях да дабрабыту народа ляжыць праз рэфармаванне эканомікі. У прыватнасці, адказваючы на адно з пытанняў выбаршчыкаў, спыніўся на гаротным становішчы калгасаў і саўгасаў. Гаспадаркі, на яго думку, жывуць цяпер так, што напрацавалі і здабылі ў мінулым. Калі так будзе працягвацца і далей, то вясною не будзе чым сеяць, не будзе паліва для тэхнікі ды і спраўнай тэхнікі. Таму трэба акцыяніраваць калгасы, даць ім свабоду ў рэалізацыі прадукцыі, аказваць дзяржаўную падтрымку.

Знайшліся ў глядзельнай зале людзі, якія пастаянна збівалі эканаміста У. А. Кудзінава на палітычны дыялог, абвінавачвалі беспартыйнага кандыдата ў прыхільнасці да БНФ. Нават перадвыбарную праграму яго назвалі бэнэфаўскай. На што Уладзімір Аляксеевіч слушна заўважыў, што праграма яго не змянілася з моманту мінулых выбараў і чамусьці тады яе ніхто бэнэфаўскай не называў.

Тады прадстаўнікі раённай арганізацыі камуністаў сталі сцвярджаць, што ў „Газеце Уладзіміра Кудзінава" працуюць адны толькі сябры БНФ, у тым ліку і рэдактар газеты. На гэтае пытанне У. А. Кудзінаў адказаў у тым сэнсе, што, фінансуючы газету, яго зусім не цікавіць, да якой партыі належаць журналісты. Галоўнае, каб іх матэрыялы адпавядалі Закону аб друку, былі незалежнымі. Дапоўніў адказ У. А. Кудзінава старшыня раённай рады БНФ А. Курыс, які паведаміў прысутным што ўсе 9 супрацоўнікаў „Газеты Уладзіміра Кудзінава" не толькі не з'яўляюцца сябрамі БНФ, але ніколі нават не прысутнічалі на пасяджэннях Рады БНФ як журналісты. Сябрам БНФ з'яўляецца журналіст М. Рымач, і гэта яго асабістае права і выбар. Камуністы, заўважыў прамоўца, жывымі не будуць, калі не схлусяць.

Адзін з выбаршчыкаў пытаўся ў У. А. Кудзінава, хто з'яўляецца яго спонсарам.

– Галоўны спонсар фірмы гэта – я сам, мая праца, праца людзей, якія ў ёй працуюць, – адказваў кандыдат. – Мы працуем эканамічнымі метадамі. Прыклад прывяду. Калі б фірма не стала прадаваць хлеб, малако, малочныя і мясныя прадукты, каўбасныя вырабы, то гэтак жа села на мель, як і іншыя гандлюючыя арганізацыі. Сакрэт нашага поспеху – у сумленнай рабоце. Фірму не аднойчы правярала Кантрольная палата, іншыя кантралюючыя органы, але парушэнняў не заўважана.

Дарэчы, аб праверках. У. А. Кудзінаў расказаў прысутным пра тое, як пэўныя сілы спрабуюць дэстабілізаваць работу фірмы менавіта рознымі праверкамі. Ужо тры тыдні, гаварыў ён, як у фірме працуюць правяраючыя з падатковай паліцыі, інспекцыі, пракуратуры, інспекцыі па працы, санэпідэмстанцыі, стандартызацыі, банка. Для чаго гэта ўсё робіцца? Відаць, вельмі пэўным сілам не хочацца, каб у парламент рэспублікі трапіў эканаміст У. А. Кудзінаў, які прывык займацца справай, а не балбатнёю, дэмагогіяй і заклікамі да будаўніцтва светлага будучага.

ЗДАРОЎЕ НАРОДА – БОЛЬ ХІРУРГА

Так, сапраўды кажуць у народзе: „Было б здароўе, астатняе прыкладзецца". І калі кандыдат у дэпутаты Вярхоўнага Савета галоўны ўрач райбальніцы І. М. Рыжко ўслед за сваёй даверанай асобай У. М. Васілеўскім зрабіў націск на тым, што сёння, калі смяротнасць у рэспубліцы перавышае нараджальнасць, патрэбен парламентарый – урач, чый голас павінен загучаць набатам аб трывожным становішчы аховы здароўя, з такім сцвярджэннем нельга было не пагадзіцца. Так, урач хутчэй за іншага зразумее хворага чалавека, стане на абарону яго інтарэсаў. Але... Ёсць мноства праблемаў, рашэнне якіх у пэўнай палітычнай і эканамічнай сітуацыі не пад сілу галіноваму спецыялісту, бо ў іх маюцца спецыфічныя, глыбокія эканамічныя і сацыяльныя карані.

Хіба прычына заняпаду нашай медыцыны не крыецца ў заняпадзе эканомікі? Гэта ж зразумела, як двойчы два – чатыры: не працуе эканоміка – адкуль быць бюджэту, з якога чэрпаюцца сродкі на развіццё той жа медыцыны? З-за развалу эканомікі і інфляцыйных працэсаў шалёна ўзрастаюць у кошце лекі. Яны становяцца недаступнымі большасці людзей.

У паслядоўнай, грунтоўна прадуманай праграме І. М. Рыжко маюцца пункты аб рэфармаванні эканомікі. Яны канкрэтныя, правільна адлюстроўваюць сённяшнюю сітуацыю. Але ці толькі праз дасягненне ўзаемаразумення і кансалідацыі сіл і дзеянняў партый, цячэнняў у зноў выбраным Вярхоўным Савеце можна пераадолець крызіс улады, які, на думку кандыдата, з'яўляецца галоўнай прычынай крызісу эканамічнага, сацыяльнага і духоўнага? Як можна аб'яднаць сумленнага і несумленнага чалавека, таго, хто шчыра „хварэе" за свой народ, з тым, у каго на першым плане асабістае абагачэнне праз рабаванне таго ж народа?

Аналізуючы ў цэлым змястоўнае выступленне Івана Мікалаевіча, нельга пагадзіцца з тым, што ўсе нашы беды таму, што ў сённяшнім парламенце прадстаўнікі 34-х партый і ў кожнага свае погляды. А хіба не мноства партый у парламентах цывілізаваных заходніх краінаў? Нарэшце, ісціна дасягаецца ў спрэчках. У гэтым святле дзіўнай падалася спроба прамоўцы замацаваць свой тэзіс прыкладам учарашняга дня, калі, цытуем яго, „...была адна сістэма, адна Камуністычная партыя, мы ведалі, што будуем пад яе кіраўніцтвам, ведалі, што будуем камунізм, у нас была ідэя, была мэта, была ідэалогія – марксізм-ленінізм". Думаецца, у многіх з прысутных пасля гэткіх слоў міжволі ірвалася з грудзей: „А да чаго дабудаваліся з тым адзінствам, з той ідэяй, якая не мела пад сабою аніякага грунту, з той ідэалогіяй, якая папярэла крах ва ўсім свеце?"

Менавіта з прыхільнікамі камуністычнай ідэалогіі і адбылася ў Івана Мікалаевіча на сустрэчы гарачая перапалка. Прадстаўнікі раённай арганізацыі Партыі камуністаў беларускай задавалі кандыдату такія пытанні і з такім імпэтам, што, акрамя выбуху смеху, нічога ў многіх прысутных не выклікалі.

Мужна трымаўся ў гэтай „дуэлі" кандыдат, трапнымі адказамі нават „зрываў" апладысменты.

Спачуванне і сімпатыі прысутных заваёўваў І. М. Рыжко і тады, калі па просьбе аднаго з выбаршчыкаў апавядаў аб намеры абараняць свае гонар і годнасць у судзе. Справа ў тым, што на мінулых выбарах сумнавядомы „Славянский Собор" распаўсюджваў у раёне ўлёткі, у якіх І. М. Рыжко абвінавачваўся ў прыхільнасці не толькі да БНФ, але і да фашызму. Рабілася гэта з адзінай мэтай, якая не хавалася, а шырока прапагандавалася – прымусіць выбаршчыкаў аддаць галасы не за хірурга, якога ведае ўвесь раён і які выратаваў жыцці многім, а за чалавека з Мінска – адваката В. М. Ярчака, які ўспомніў пра наш раён, калі пажадаў стаць дэпутатам Вярхоўнага Савета рэспублікі.

100 СКАЧКОЎ З ПАРАШУТАМ. 101-ы – У ПАРЛАМЕНТ

Пераказваючы сваю аўтабіяграфію, начальнік гарнізона Аляксандр Іванавіч Рыпка не прамінуў сказаць аб тым, што ён здзейсніў 100 скачкоў з парашута. Магчыма, для ваеннага гэта і вельмі важная дэталь. Для людзей жа цывільных такі факт, далібог, фактам і застаўся. Не ўразіў, не прымусіў усхваляваца.

Пасля ён плаўна перайшоў да сваёй праграмы, так бы мовіць, пазнаёміў прысутных са сваім светаўспрыманнем у святле перадвыбарнай кампаніі.

На погляд кандыдата, галоўнае ў грамадстве і арміі – стабільнасць. У адзіны кулак трэба злучыць заканадаўчую ўладу і ўладу прэзідэнта. Ён – за стварэнне сапраўднай прававой дзяржавы, перад законам павінны быць усе роўныя: і міністр, і рабочы... Трэба паставіць браніраваны шчыт той парнаграфіі, што льецца з экранаў...

Блок пытанняў, зададзеных выбаршчыкамі, пачаўся, мусіць, з самага хвалюючага: „Ці патрэбна Беларусі армія?"

А. І. Рыпка адрэзаў па-ваеннаму дакладна:

– Армія патрэбна. Думаеце, што дзяржава незалежная і ніхто не нападзе? НАТО да самых граніц падкатвае.

Словам, загаварыў ваеначальнік з яўна чужога голасу. Хутчэй за ўсё, голасу суседа – таго, што на ўсходзе. Па спіне аж пабеглі мурашы: няўжо амерыканцы ўжо ў Халап'і разгарнулі свае часці? Чамусьці ўспомнілася маленькая дзяржава Сан-Марына, чыя рэгулярная армія складаецца з 75 салдат і афіцэраў. Вось бы і нам роту ганаровага караулу трымаць, колькі б народных грошай зэканомілі!

На пытанне: „Як пазбегнуць дзедаўшчыны ў арміі" А. І. Рыпка адказаў:

– Няхай усе робяць так, як я. За 29 гадоў службы я нікога не пасадзіў, нікога не адправіў дахаты ў цынкавай труне.

Аднак выбаршчык, што задаваў пытанне, застаўся незадаволеным адказам.

„У парламентах развітых краін свету няма генералаў ці іншых высокіх чыноў дзеючай арміі, начальнікаў турмаў ці прадстаўнікоў іншых сілавых структур. Цывілізаванае грамадства лічыць такое недапушчальным, паколькі яны павінны быць па-за палітыкай, абараняць правапарадак, мір і спакой сваіх грамадзян. Вы, армейскі камандзір, вылучаеце сваю кандыдатуру ў Вярхоўны Савет. Чаму?" – такое вось прагучала пытанне.

– Я вылучаю сваю кандыдатуру ў парламент у адпаведнасці з заканадаўствам. У развітых краінах ёсць у парламентах ваенныя.

Вось такі непераканаўчы адказ. Цяжка кандыдату было назваць краіну, дзе ён бачыў ваенных у парламенце. Праўда, потым успомніў пра Расію.

Шчыра кажучы, Расія – хіба тая цывілізаваная краіна, якую трэба браць за ўзор? Расія, якая лье кроў у Чачні, нам прыклад? Можа і кроў льецца таму, што ў парламенце шмат ваенных асобаў?

Ды і ў нашым іх хапае. Калі па тэлебачанні паказваюць Авальную залу, нямала бачыш мундзіраў, пагонаў, буйных зорак. Хто з іхніх гаспадароў уразіў нас сваім красамоўствам ці актыўнасцю ля мікрафона? Цяжка сказаць. Як ні напружваеш памяць, ніводнае імя ваеннага чына не ўсплывае. Узапраўды, вясельныя генералы.

"Я ВЫКОНВАЮ ВОЛЮ ПАРТЫІ"

Сваю прамову з трыбуны В. М. Ярчак пачаў з апраўдання. Я, маўляў, ніякага дачынення „до Славянского Собора", „Белая Русь", які зрабіў з урача І. Рыжка фашыста, не маю. І гэтая правакацыя была накіравана таксама супраць мяне... (Цікава! Гэтая „Белая Русь" актыўна агітавала галасаваць за Ярчака на мінулых выбарах). Далей В. М. Ярчак адной з галоўных прычын заняпаду краіны назваў „принятие Верховным Советом 1500 преступных законов", якія, на яго думку, былі прадыктаваны Захадам. Потым былі пытанні:

– На тых выбарах Вы абяцалі дапамагаць з будаўніцтвам царквы ў Івацэвічах. Я тады за вас галасаваў, а цяпер не буду! (Смех, апладысменты ў зале). Чаму не трымаеце слова?

Адказ: – Мясцовыя улады прыпынілі будаўніцтва царквы, там ёсць нейкія тэхнічныя ўскладненні. Далей дапамагаць буду, але царква і не павінна кананічна хутка будавацца.

– Вы, высокаадукаваны юрыст, у сваёй прамове назвалі дзяржаўных дзеячоў злачынцамі, хоць ніякага суда не было, а толькі ён можа так назваць чалавека. Якое Вы маеце на гэта права?

Адказ: – Яны – палітычныя злачынцы. Я абмовіўся.

– Вы расказалі пра грабежніцкую дзейнасць банкаў. І самі ў адным з іх працуеце. Як Вас разумець? Вас нанялі? Ці вы працуеце па перакананні?

Адказ: – Мяне ніхто не наймаў. Звярнуцца да мяне можаце і вы. Я працую па перакананні.

– Вы даказваеце, што ў Аграрнай партыі людзі, якія ўмеюць і могуць працаваць. Чаму ж яны не працуюць цяпер, як, напрыклад, Кудзінаў?

Адказ: – У іх няма грошай.

(Трэба так разумець, што як толькі яны сядуць у дэпутацкія крэслы, грошы ў іх з'явяцца. Гайда тады ўсёй краінай у дэпутаты і будзем з грашыма).

– Мы добра ведаем Кудзінава, Рыжка. Яны на нашых вачах жывуць і працуюць. Вы – чалавек прышлы. На што Вы разлічваеце?

Адказ: – Тут мае карані, аж з XVI стагоддзя, як сведчаць архівы. Я балаціруюся па вашай акрузе, выконваючы волю Аграрнай партыі і мітрапаліта Філарэта.

Даведка з залы:

– У архівах г. Гродна, на якія спасылаўся В. М. Ярчак, самыя раннія архівы па нашаму раёну датуюцца пачаткам XIX стагоддзя.

(Так што тут, шаноўныя чытачы, мякка кажучы, не ўсё ясна).

Тут вядучы сустрэчы У.М.Макар сказаў, што час дыялогу В. Ярчака з выбаршчыкамі скончыўся, а ў радах камуністаў запанавала паніка. Пачуўся кліч: „Ратуйце Ярчака!", і да мікрафона заспяшаўся тав. Тураленка. Спачатку ён збіраўся выступіць, яму не дазволілі, потым папрасіў дазволу на „выступление-предложение", але яму адмовілі. Урэшце, Тураленка вырашыў зрабіць „выступление-вопрос".

Выступіць у падтрымку Ярчака камуністы змаглі напрыканцы сустрэчы. Прамова аднаго з іх звалілася з ног сваёй нечаканасцю і ўпэўненасцю. Аказваецца, праваслаўныя хрысціяне і камуністы – браты! І праграма партыі была (!?) і зараз пабудавана на запаведзях Хрыста. Тут зала не вытрымала такога нахабства і ўзарвалася абурэннем. Відавочна, камуністы і цяпер лічаць нас за дурняў і думаюць, што мы забыліся, як расстрэльвалі, гнаілі ў Сібіры святароў, як руйнавалі храмы, помнікі архітэктуры, як зрывалі крыжы, як палілі цэрквы і грабілі прыходы...

Будзьма памятаць аб гэтым, людзі.

УРАЖАННЯМІ І АСАБІСТЫМІ ДУМКАМІ АД СУСТРЭЧЫ З КАНДЫДАТАМІ Ў ДЭПУТАТЫ ДЗЯЛІЛІСЯ ЖУРНАЛІСТЫ „ГАЗЕТЫ УЛАДЗІМІРА КУДЗІНАВА" В. ГАПЕЕЎ, А. ЛАЎРАНЮК, М. РЫМАЧ, Л. ЦАЛУЙКА.

● ВАША ЗДАРОЎЕ

● ЧАЛАВЕК – ЧАЛАВЕКУ

Дабрыня таксама лечыць

Калі ідзеш па вуліцы, сустракаеш знаёмых ці незнаёмых людзей з засяроджанымі ад будзённых клопатаў тварамі, міжволі думаеш: „Так, няпроста жывецца сёння ўсім. Але не галадаем пакуль, у тое-сёе апрануты, а значыць, ніштавата яшчэ жывём, няма чаго грашыць. Не было б большай бяды і было б здароўе...”

Асабліва пераконваешся ў такой думцы, калі раптам пераступаеш парог раённай бальніцы, скажам, яе неўралагічнага аддзялення. Бадай што, няма тут такой палаты, дзе б не было цяжкага хворага. Дый трапляюць сюды людзі часта нечакана, аніяк не здагадваючыся яшчэ мо нейкую гадзіну назад, якое няшчасце іх чакае.

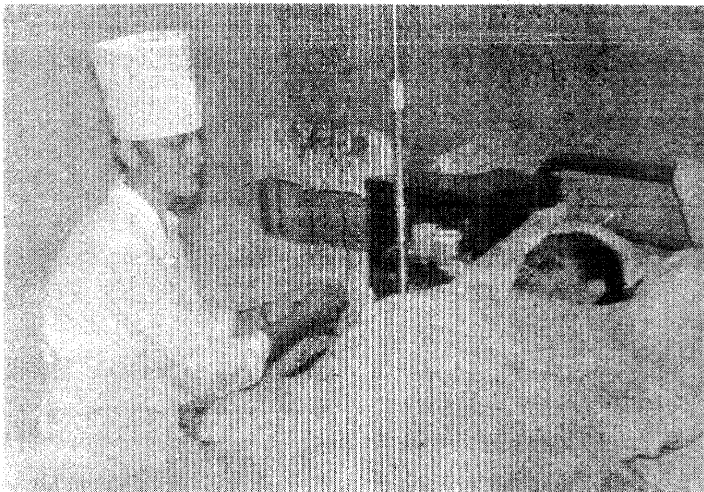

Менавіта так здарылася з жыхаркай Быцені Верай Іванаўнай Марочка. Упраўлялася па гаспадарцы, як раптам адчула недамаганне, а хутка і прытомнасць стала губляць. Добра, што побач знаходзілася родная сястра, медык па адукацыі. Разумеючы, якую небяспеку тоіць у сабе немач Веры, жанчына выклікала машыну хуткай дапамогі. Праз нейкіх паўгадзіны хворая была ў неўралагічным аддзяленні раённай бальніцы.

Яе тут жа агледзеў, дастаўлены з дому, загадчык аддзялення Міхаіл Яўгенавіч Дзедавец. Прынятыя на першым часе меры папярэдзілі бяду. Хоць і давялося паляжаць Веры Марочка, але веды і старанне медыкаў зрабілі сваю справу: ачуняла жанчына, праз нейкі месяц, прайшоўшы курс лячэння, выпісалася і сёння з удзячнасцю ўспамінае ўсіх работнікаў аддзялення, пачынаючы ад урачоў і заканчваючы санітаркамі.

Ды хіба толькі адна В. І. Марочка ўдзячна медыцынскаму персаналу неўралагічнага аддзялення? Паступаюць сюды з інсультамі, паражэннямі нервовай сістэмы, паралічамі. З першых жа хвілін пачынаецца нястомная барацьба за жыццё такога чалавека. А ён, нерухомы, бездапаможны, нярэдка пазбаўлены мовы. І толькі вочы хворага напоўнены маленнем і надзеяй на дапамогу.

Сціскаюцца сэрцы медсясцёр, бо ведаюць: што б яны ні рабілі, як ні стараліся, вынік можа быць розны. Толькі не здаюцца медыкі аддзялення, настойліва змагаюцца за жыццё захварэўшага і часцей за ўсё перамагаюць немач.

У неўралагічным аддзяленні працуе сёння калектыў вопытных медыцынскіх сясцёр. Гэта ветэраны медыцынскай справы Вольга Віктараўна Злобіна і Вольга Аляксандраўна Трафімчык, прадстаўніцы маладзейшага пакалення Святлана Папека і Святлана Гапеева. Пра кожную з іх было што сказаць старшай медсястры аддзялення В. Ф. Куіс. Дарэчы, сама Валянціна Фёдараўна працуе ў бальніцы 22 гады. Палову гэтага немалога тэрміну яна з'яўлялася старшай медсястрой вочнага аддзялення, вось ужо год – як у неўралогіі.

– Дзесяць медсясцёр у нашым аддзяленні, – расказвае яна. – Гэта адукаваныя людзі, хоць многія з іх не так даўно закончылі медвучылішча. Возьмем Людмілу Івашкевіч, напрыклад. Старанная ў працы, хуткая, акуратная, добрая яна... Дый пра іншых можна сказаць не менш станоўчага. Цярпліва і міласэрна выконваюць свае абавязкі санітаркі Надзея Канстанцінаўна Віхарава і Валянціна Андрэеўна Шупенік. З любоўю адгукаюцца хворыя пра буфетчыцу Алену Канстанцінаўну Сіткевіч... Вось з такімі людзьмі мы працуем. З добрымі людзьмі, а дабрыня – яна таксама лякарства...

Не пагадзіцца з такім довадам медыка было немагчыма. Бо, як сказаў у свой час Леў Талстой, „дабрыня для душы тое ж, што здароўе для цела. Яна непрыкметная, калі валодаеш ёю, але яна дае поспех ва ўсялякай справе”.

Ад сябе дадам: „А ў лячэнні людзей – асабліва”.

М. МІКАЛАЕЎ.

НА ЗДЫМКАХ: уверсе – старшая медсястра неўралагічнага аддзялення райбальніцы В. Ф. Куіс знаёміцца з толькі што паступіўшай пацыенткай; унізе – за выкананнем лячэбнага працэсу паставая медсястра Надзея Пушыла.

Фота А. КАНУННІКАВА.

● ХОТИТЕ – ВЕРЬТЕ, ХОТИТЕ – НЕТ

Уговором, заговором...

Борьба с „зеленым змием” ведется испокон веков. И как одно из средств использовали заговоры.

Верите вы этому, не верите – ваше дело. Но хотя бы „из любопытства” мы решили несколько популярных в далеком прошлом заговоров опубликовать.

От (пьянства). „Во имя Отца, и Сына, и Св. Духа, аминь. Хмель и вино, отступись от раба Божия Н. в темные леса, где люди не ходят, и кони не бродят, и птица не летает.

Во имя Отца, и Сына, и Св. Духа (дважды), хмель и вино выводи на быструю воду, на которой воде люди не ездят, от раба Божия Н. хмель и вино поди на буйные ветры, которой ветер по дальности ходит. Во имя Отца, и Сына, и Св. Духа, привяжись к лихому человеку, который на Н. лихо думает, к тому привяжись, который добра не сделает, от меня вовеки отвяжись. Во имя Отца, и Сына, и Св. Духа, аминь”.

„Заря, зарница, красная девица, сама мати и царица; светел месяц, ясные звезды, возьмите у меня бессонницу, бездремотницу, полуночницу, среди ночи приди ко мне хоть красной девицей, хоть матерью царицей и возьми с меня, отведи от меня окаянную силу, и дай мне Спасову руку, Богородицын замок. Ангел мой, архангел мой, сохрани душу мою, скрепи мое сердце, враг сатана откажись от меня. Крестом крещуся, крестом ограждусь, крестом ангела призываю, крестом лукавого отгоняю. Во имя Отца, и Сына, и Св. Духа. Аминь. Знаю Святые знамения!” (Читается над уснувшим в запое, дабы из запоя вывести).

(От похмелья). „Господине еси хмель, буйная голова! Не вейся вниз головою, не вейся вниз головою, вейся в посон (т. е. по направлению движения солнца). Я же тебя не знаю, где ты живешь. Вверх сыра древа влези своему господину в медные бочки и пивныя; как не жить на огне, так на сем человеке лихия словеса (имярек), аще изопьешь чашу сию, доколе мои словеса из меня сии изошли, из его, раба Божия (имярек), похмелье, господине, как царь сядет во царствии своем: тако и ты сиди на месте своем, где родился!”

(От запоя). „Ты, небо, слышишь, ты, небо, видишь, что хочу я делать над телом раба (имярек). Тело Марена печень тезе. Звезды вы ясные, сойдите в чашу брачную; а в моей чаше вода из-за горного студенца. Месяц ты красный, зайди в мою клеть; а в моей клети ни дна, ни покрышки. Солнышко ты привольное, взойди на мой двор; а на моем дворе ни людей, ни зверей. Звезды, уймите раба Божия (имярек) от вина; месяц, отврати раба такого-то от вина; солнышко, усмири раба такого от вина. Слово мое крепко!”

Если эти заговоры помогут хоть одному человеку, будем рады.

● АДРАДЖЭННЕ

Гаворым па-беларуску

Сцяпан Пятровіч Куніцкі родам з Ляхавіцкага раёна, але вось ужо 19 год настаўнічае ў нашым. Закончыў два інстытуты, быў дырэктарам некаторых школ. Апошнія сем гадоў выкладае родную мову і літаратуру ў Дабрамысленскай СШ. Лічыць, што жыццёвы шлях выбраў правільна і не зверне з яго ніколі. На ўсё жыццё ў ягоным сэрцы засталася шчырая падзяка В. М. Сабалеўскай, М. А. Дзядку, М. Д. Зінкевічу, М. І. Котавай і іншым людзям, якія на пэўным адрэзку часу былі для яго і вернымі сябрамі, і памочнікамі. А вось з Валянцінай Уладзіміраўнай Сакутай, з якой разам елі студэнцкі хлеб, працуе і цяпер. У школе створаны цудоўны кабінет роднай мовы і літаратуры, якую абодва настаўнікі шануюць і берагуць як зрэнку вока. Наш карэспандэнт Л. РУЦІЧ сустрэлася з С. П. КУНІЦКІМ і задала яму некалькі пытанняў.

– Сцяпан Пятровіч, як вы адносіцеся да вынікаў прайшоўшага рэферэндуму, на якім беларусы выказаліся за двухмоўе і адкінулі ўбок сваю гістарычную сімволіку?

– Прэзідэнцкі рэферэндум прадэманстраваў нішто іншае, як наступ на родную мову, на адраджэнне культуры свайго народа. Людзі, напэўна, не думалі, што рабілі, калі кідалі бюлетэні ў урну. Мы самі прынізілі сваю нацыянальную годнасць. Цяпер стаіць пытанне (яно, урэшце, заўсёды стаяла) аб уратаванні роднай мовы. Але гэтае пытанне ніколі не стаіць у нармальнай краіне. Мова – гэта святое для кожнага цывілізаванага чалавека. Так што вынікі рэферэндуму пайшлі, на жаль, не на карысць свайго народа.

– І ўсё ж думаю, у вясковых школах віхор рэферэндуму пранёсся над галовамі.

– Трэба адзначыць, што і раней вясковыя школы русіфікацыя асабліва не кранула. З першага і да апошняга класа тут усе прадметы выкладаліся па-беларуску. Не змяніў гэты рытм і рэферэндум, хіба што дабавіў горычы ў душы і жадання прыкладаць усе намаганні для адраджэння сваіх каранёў.

– У чым гэтыя намаганні праяўляюцца?

– У пазакласнай рабоце. Праводзіцца нямала тэматычных вечароў, звязаных з народнымі традыцыямі і абрадамі. Напрыклад, наш школьны абрад „Вяселле” (у гасцях у Паўлінкі) абышоў многія вёскі раёна. За яго атрымалі Ганаровую грамату. У такіх спектаклях у нас удзельнічаюць не толькі вучні, але і настаўнікі, тэхработнікі школы. Пастаноўкамі народных абрадаў мы хочам узняць той глыбінны пласт, які ўласцівы ўсяму беларускаму, а значыць, прыгожаму, абудзіць нацыянальную годнасць, падарыць людзям радасць далучэння да ўсяго свайго, роднага. Цяпер, напрыклад, рыхтуемся да вечара, прысвечанага вялікаму беларускаму пісьменніку У. Караткевічу, якога з-за яго прыхільнасці да гістарычных каранёў не вельмі песцілі ўлады.

– Тое, што ў школе пануе атмасфера любві да роднага, напэўна, нараджае паслядоўнікаў. Ці не прападае праца дарма?

– Нашы вучні любяць беларускую мову і літаратуру. Выбіраюць і прафесіі, звязаныя з ёй. Так, сёлетняя выпускніца Вольга Карнач стала студэнткай аддзялення роднай мовы і дзіцячай журналістыкі Мінскага педуніверсітэта. У многіх школах раёна працуюць нашы былыя вучні, якія нясуць святло роднага слова.

● МЫ – ПАДРАСТАЮЧАМУ ПАКАЛЕННЮ

ПАДАРУНАК ШЭФАЎ

Тры гады чакаў свайго шчаслівага часу музычны інструмент, падораны СШ № 2 г. Івацэвічы шэфамі – устаноўка 15/5. І вось урэшце знайшоўся чалавек – В. А. Байкоў, які стварае ў школе вакальна-інструментальны ансамбль і дыскаклуб, што яшчэ больш ажывіць школьнае жыццё, разнастаіць яго.

Л. ГРЫШЫНА.

● ЗДАРЭННІ

ПОМСТА НЕ ЎДАЛАСЯ

Трагікамічны выпадак адбыўся нядаўна ў райцэнтры. Жыхары (прозвішчы пакуль не называем) вуліцы Камінтэрна, маючы немалы прысядзібны ўчастак, жылі ў старым доме, а пабудаваны новы дом потым прадалі. Пры гэтым дамовіліся, што новыя гаспадары пакінуць вузкую сцяжынку ўздоўж дома і двара для таго, каб суседка ці былая гаспадыня мела праход на вуліцу. Аднак у хуткім часе дом зноў прадаўся, і новыя ўладальнікі не пажадалі губляць кавалак зямлі дзеля нейкай сцяжынкі для суседкі. Каб кампенсаваць свае зямельныя страты, яны аднеслі свой штыкетнік на яе агарод роўна настолькі, наколькі займае яе сцяжынка да выхаду на вуліцу. Суседка ж не захацела мірыцца з захопам яе тэрыторыі. Падпільнаваўшы, калі яе новыя суседзі адлучыліся з дому, пажылая жанчына разбіла ў ім адно з вокнаў, лінула ў пакой газы і кінула падпаленую паперу. На шчасце побач праходзіў выпадковы прахожы, які пачуў звон разбітага шкла. Агню не далі разбушавацца. Помстлівая ж віноўніца прыцягнена да адказнасці.

В. МОЛАШ,
пазаштатны карэспандэнт „Газеты Уладзіміра Кудзінава".

БУЛЬБУ СМАЖАЦЬ, БУЛЬБУ ПАРАЦЬ. І... КРАДУЦЬ

Крадзяжамі ў наш час не здзівіш нікога. Але вось калі прыходзіцца чуць, што аб'ектам крадзяжу стала бульба, то застаецца толькі паціснуць плячыма – зусім людзі сорам згубілі.

Бегаў, хваляваўся чалавек увесну, шчыраваў на сваіх сотках усё лета, корпаўся да цёмнага ўвосень. Клапаціўся, каб надзейна захаваць на зіму. Ды ўсё жыццё хавалі людзі бульбу ад маразоў, а не ад злых рук. Хто думаў, што дойдзе бессаромнасць людская да такой мяжы...

У глухую лістападаўскую ноч з 9-га на 10-га зладзюгі зайшлі на людскія агароды жыхароў вёскі Яглевічы. Разрылі адзін бурт – не спадабалася бульба, перайшлі да другога, трэцяга... Толькі на пятым бурце спыніліся. Бульбу насыпалі ў мяхі і выносілі на дарогу – там чакала машына. Так і перацягалі недзе каля тоны.

А раніцай... Ніхто нічога не чуў, не бачыў, сабакі не брахалі. Хоць некаторыя жыхары вёскі проста ўпэўнены, што сведкі павінны быць – „праца" злодзеяў працягвалася не адну гадзіну. Але ніхто пакуль не спяшаецца звяртацца да нас з нейкімі звесткамі. І вельмі дарэмна. Адной міліцыі без дапамогі жыхароў гэтых злодзеяў злавіць будзе вельмі цяжка, а крадзеж бульбы з буртоў у вёсцы Яглевічы ўжо не першы, а трэці.

Гэта гаворыць не толькі аб нахабнасці, дзёрзкасці злодзеяў, а і аб тым, што палюбілася многім людзям прымаўка: „Мая хата з краю".

І вельмі шкада, што менавіта гэтая.

А. КАЗАК,
участковы інспектар Івацэвіцкага РАУС, старшы лейтэнант.

НЕ РАЗГУБІЛІСЯ

Было гэта 13 лістапада, у панядзелак. Нешчаслівая лічба і цяжкі дзень. Народныя прыкметы ледзь не спраўдзіліся для жыхароў аднаго з дамоў вуліцы Дольнай райцэнтра. Уладальнік дома у другой палове дня адлучыўся, каб прыглядзець асабістую гаспадарку, пакінуўшы ў пакоі ўключаны тэлевізар „Гарызонт". Праз 15–20 хвілінаў да яго данесліся крыкі суседзяў аб пажары. Кінуўшыся да свайго дома, ён убачыў, што з яго валілі клубы чорнага дыму. Ні гаспадар, ні яго суседзі не разгубіліся. Імгненна адключылі тэлепрыёмнік з электрасеткі і залілі яго вадой. Агонь быў патушаны да прыезду пажарнай.

В. СЯРГЕЙЧЫК.

● ЧАС, ВЕЧНАСЦЬ І МЫ

АДЧЫНЕНА НЯДЗЕЛЬНАЯ ШКОЛА

Выраз „нядзельная школа" стаў гістарычным. Дзякуючы атэістычнаму выхаванню, мы ўжо і забылі аб іх даўнім існаванні. Але, дзякуючы энтузіястам, такая школа запрацавала ў Івацэвічах. Праведзена некалькі заняткаў. На адным з іх даваўся папрысутнічаць і ўбачыць усё на свае вочы.

Па-першае, адчынена нядзельная школа на кватэры мужа і жонкі Аляксандра Аляксандравіча і Таццяны Васільеўны Кнышоў. На новую жылплошчу яны толькі перабраліся. Работы безліч, але нягледзячы на гэта, гаспадары не шкадуюць ні часу, ні памяшкання для важнай, на іх погляд, справы.

Спачатку займалася група, у якую ўвайшлі дзеці 7–9 год. Гэта былі хлопчыкі. І было іх пакуль няшмат, але нават перад гэтай невялічкай аўдыторыяй Таццяна Васільеўна задушэўна і пранікнёна апавядала аб стварэнні Богам зямлі і ўсяго жывога на ёй. Расказ суправаджаўся жывым кантактам з дзецьмі, якія разважалі, непрымусова адказвалі на пытанні. Але, бадай, цэнтрам увагі быў установлены перад імі, як кінаэкран, фанограф. На іх белым палатне па меры працягу біблейскага расказа з'яўляліся неба, вада, зямля, дрэвы, кветкі, сонца, месяц, зоркі, птушкі, звяркі... Малюнкі мяняліся адзін за адным. Іх няцяжка было ствараць, бо ў карабку імпартнага фанографа мелася мноства незвычайнай яркасці дэталей для гэтага – і звяркі, і птушкі, якія дзякуючы аксаміцістасці, лёгка прыставалі да фанографа і радавалі вока. Дзеці падыходзілі да экрана, краналі прыгожых істотак рукамі, адказвалі на пытанні, якія з іх дзікія, а якія свойскія? А настаўніца пакрысе рухала падзеі наперад, адкрывала штосьці новае. Расказ быў завершаны на момансе з'яўлення першых людзей на зямлі – Адама і Евы. „Гэта адбылося на шосты дзень, а на сёмы Бог адпачываў ад вялікай работы, таму трэба і нам адпачываць у гэты дзень, – гаворыць Таццяна Васільеўна, – а аб тым, што было далей, даведаемся ў наступны раз".

Урок закончаны, але хлопчыкі не спяшаюцца разыходзіцца, разглядаюць шматлікія кніжкі для чытання і размалёўвання. Яшчэ адна настаўніца – Марына Іванаўна Голуб – праводзіць з імі гульню.

З другой групай дзяцей, у якую ўваходзілі дзяўчынкі і хлопчыкі ва ўзросце 10–13 год, працавала Святлана Серафімаўна Кулініч. Размова вялася на тую ж самую тэму, але з больш глыбокім яе асэнсаваннем. Апавяданне аб божым тварэнні, якое ўвабрала ў сябе багацце творчай фантазіі і мыслення, гучала пранікнёна, задушэўна, на высокім інтэлектуальным узроўні. Міжволі ўзнікала думка аб вялікай карысці, аб тым добрым семені, якое кідалася ў дзіцячыя душы. Гаварылася аб усім добрым, светлым, бо калі Бог быў бы злым, хіба стварыў бы ён такую прыгажосць. А малюнкі, адзін прывабней другога, мяняліся на фанографе.

Згодна са свяшчэнным пісаннем, Ісус вялікую ўвагу надаваў дзецям, прызнаваючы іх чысціню і святасць. „Жыць у святасці" – гэтай светлай мэце і прысвечаны ўрокі ў нядзельнай школе. Вывучэнне хрысціянскай Біблії, Ветхага і Новага Запаветаў у кананічным перакладзе будзе працягвацца далей і ахопіць 175 тэм, якія раскажуць аб жыцці Ісуса, якое даўно вядома, як самая цудоўная гісторыя ў свеце.

У доме Кнышоў шмат дадатковай літаратуры, якая стане дзецям добрым дапаможнікам. Ёсць дзіцячыя хрысціянскія часопісы „Сцяжынка", якія выдаюцца місіянерскім саюзам „Свет на Усходзе", кніга Пола Батлера „Як звяртацца да дзіцячых сэрцаў?", гісторыі і малітвы пад агульнай назвай „Мае каханыя", выдадзеныя для дзяцей у Англіі, евангельскія прытчы Ісуса Хрыста, расказы Ярослава Чумака і многае іншае. Уся гэта літаратура мае цудоўнае паліграфічнае афармленне, аздобленая яркімі малюнкамі.

Пасля ўрокаў дзеці развучвалі песенькі пад фартэпіяна. Наогул уся атмасфера іх навявала нешта чыстае і светлае. У адносінах паміж настаўнікамі і вучнямі скразіла далікатнасць, быццам нельга было ў атмасферы дакранання да святыні гучна гаварыць. Мяркую, што ўрокі ў нядзельнай школе будуць выхоўваць у дзяцей добрыя манеры, культуру зносін.

Школа, як мне сказалі, пачала свой пробны год. Без пэўнай базы, вядома. Зарплату настаўнікам ніхто выдаваць не будзе. Уся іх работа пабудавана на шчырых імкненнях абудзіць інтарэс да таго, да чаго яны самі ўжо далучыліся, да таго, ад чаго нікому не будзе кепска. Хутчэй наадварот.

Пакідала я гэту школу з лёгкім пачуццём. І размаўляць чамусьці хацелася на паўтона ніжэй. Здзівілася, як хутка добрае ўражвае чалавека. Таму спяшайцеся па добрыя і светлыя перажыванні ў нядзельную школу па адрасе: г. Івацэвічы, вул. Чарткова, 51, кв. 44, тэлефон 2-33-92.

Працуе яна па нядзелях з 12 гадзін дня.

Л. ГРЫШЫНА.

● СПЫНІСЯ, ІМГНЕННЕ

Лебядзінае возера. *Фотаэцюд М. КАШКА.*

● УСМІХНЁМСЯ

З краіны дзяцінства

НЕЧАКАНАЕ ПЫТАННЕ

– Вой, якая ў цябе прыгожая спаднічка!..
З гонарам:
– А я?

АДХОДЫ

– Я малака не люблю, – шчыра прызнаецца Ленка. – Толькі адходы з-пад яго.
– Дзіўна! А якія ж бываюць адходы ад малака?
Выпрамілася, падняла плечыкі, выдыхнула:
– Смятанка і тварог.

КАЛІ ЗАКОНЧЫЦЬ

Маленькая Светка рэжа дробную цыбулю, а ў талерцы пачышчаная ляжыць. Прыўзнялася, каб пабачыць, колькі там яшчэ трэба, дый кажа:
– Каб закончыць, давядзецца яшчэ трохі паплакаць!

У ШКОЛЕ

На дошцы выдатнікаў упершыню ўбачыла Наташка свой фотаздымак. Падышла бліжэй, адышла, з боку на сябе паглядзела і ўсміхнулася добразычліва:
– Ну, няхай цяпер маё адлюстраванне за мяне і вучыцца!

Ф. МАКАРЭВІЧ.
в. Быцень.

Газета выдаецца на беларускай і рускай мовах. Набіраецца ў Івацэвічах, друкуецца ў Баранавіцкай друкарні (г. Баранавічы, вул. Савецкая, 80). Выходзіць два разы на тыдзень: у сераду і суботу.
Фармат 420х300 мм. Аб'ём – 1 друк. аркуш.
Падпісана да друку 20 лістапада ў 14.00.

ЗАСНАВАЛЬНІК: гандлёва-прамысловая фірма „Івацэвічы"
Рэгістрацыйны нумар 1147.

Рэдактар Лідзія ЦАЛУЙКА.

НАШ АДРАС: 225250, г. Івацэвічы, вул. Свярдлова, 5, рэдакцыя „Газеты Уладзіміра Кудзінава". Тэлефон 2-12-09.

Рукапісы і здымкі не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца. Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні і выказванні могуць не супадаць з пунктам гледжання рэдакцыі і не накладваюць на яе ніякіх абавязацельстваў. Пры перадрукоўванні спасылка на нашу газету абавязковая.

Індэкс 63959. Тыраж 2.000 экз. Заказ № 2157.